

Haldføri og broytingar í fólkapensjónunum

Tey fáa eitt sindur fleiri pengar millum hendurnar, verða uppskotini samtykt

Løgtingið viðger í dag nýggju uppskotini til broytingar í pensjónunum í Føroyum

Árni Gregersen

Fráfaramandi samgonga samtykti eina nýggja lóg um pensjónir saman við Sjálvstýrinum í farna valskeiði.

Sambandsflokkurin og Fólkaflokkurin, sum nú sita í samgongu, lovaðu undan valinum, at stórar broytingar fóru at henda í pensjónslógunum, kom teir flokkarnir framat eftir eitt val.

Sambandsflokkurin helt fast við, at grundarupphæddin í fólkapensjónini skal vera skattafrí, uttan mun til hvørja inntøku pensjonistarnir annars hava.

Fólkaflokkurin legði eitt uppskot fram í farna valskeiði um, at útgjaldi úr Samhaldsfasta eisini skal vera skattafrítt og undir valstríðnum segði formaður floksins, at hetta fór at koma í gildi 1. januar 2020.

Í dag viðger tingið uppskot um at broyta viðurskifti hjá pensjonistunum, men hvørki lyfti frá Sambandsflokkinum ella frá Fólkaflokkinum, fer at virka 1. januar, sjált um uppskotini hjá samgonguni verða samtykt, sum tey fyriliggja í dag.

Ein bati fyri pensjonistarnar

Hóast vallyftini ikki verða hildin til fulnar, so er virkningurin av lógarbroytingunum kortini, at pensjonistarnir fáa meira at liva fyri.

Grundarupphæddin verður hækkað til tað sama, sum hon var árinum 1990 til 2015. Hetta vcerður tó gjørt yvir tvey ár.

Elæsebeth M. Gunleygsdóttir, landsstýriskvinna hevur lagt uppskot fram.

At grundarupphæddin hækkað merkir, at inntøkan hjá øllum fólkapensjónistum, sum ikki hava inntøkur aftrat pensjónini, hækkað við 580 kr. um mánaðin (frá 1. januar 2021).

Harumframt fáa fólkapensjónistar sum frá líður ein frádrátt í skattinum á 500 kr. um mánaðin (250 kr. í 2020 og 250 kr. aftrat í 2021), soleiðis at samlaða inntøkan hækkað við 1.080 kr. um mánaðin.

Pensjónsnýskipanin ger tað møgulegt undir ávísu treytum at útseta pensjónina og afturfyri fáa hægri pensjón seinni.

Hesin møguleiki verður bara galdandi fyri komandi pensjónistar. Tað vil siga tey, sum eru fødd eftir 1. januar 1953.

Hjá teimum, sum hava somikið høga inntøku, at øll pen-

sjónin er mótroknað, vil tað altíð loysa seg at útseta pensjónina.

Sostatt hevur pensjónisturin onki at missa, tí hann fær onga pensjón kortini (hann fær tó altíð útgjald frá Samhaldsfasta, sum ikki kann útsetast. Eisini hjá teimum, sum hava inntøku, sum er somikið høg, at meginparturin av pensjónini er mótroknað, kann tað loysa seg at útseta pensjónina.

Hækkaða grundarupphæddin og broytingarnar við mótrokningini hava við sær, at inntøkan skal vera munandi hægri, áðrenn fólkapensjónin er fult mótroknað.

Hetta fer sannlíkt at hava við sær, at tað verða færri pensjónistar, sum fara at útseta pensjónina.

Skattalættin

Fólkapensjónistar hava ongan serligan skattafrádrátt í gald-

andi skattalóggávu, men av teimum veitingum, sum fólkapensjónistar fáa, eru summar skattafríar og aðrar skattskyldugar.

Útgjald úr Samhaldsfasta og viðbóttin til fólkapensjónina eru skattskyldug inntøka, meðan grundarupphæddin og brenni- stuðulin eru skattafrí.

Uppskotið hevur við sær at tey, sum fáa fólkapensjón, fáa ein skattafrádrátt á samanlagt 3.000 kr. árliga í 2020.

Av hesum verða 1.500 kr. latnar í landsskattinum og 1.500 kr. í kommunuskattinum.

Í 2021 og árinum frameftir hækkað frádrátturin upp í 6.000 kr. árliga. Av hesum verða 3.000 kr. latnar í landsskattinum og 3.000 kr. í kommunuskattinum.

Uppskotið tryggjar teimum, sum fáa fólkapensjón ein skattalætta á 500 kr. um mánaðin frá 2021. Í 2020 verður tó talan um 250 kr. um mánaðin.

Hetta eru tvey av uppskotunum, sum landsstýrið hevur lagt fram og tingið viðger í dag.

Eitt uppskot er afturat, sum ger nakrar broytingar í mótrokningini, serliga hjá komandi pensjonistum – altso teimum, sum eru fødd eftir 1. januar 1953.

Andstøðan sigur, at broytingarnar fara at ávirka langtíðar haldføri í føroyska búskapinum og fer at biðja um útrokningar frá figgjarmálaráðnum, tá ið lógaruppskotini koma í nevndirnar.

Jørgen Niclasen, landsstýrismaður við figgjarmálum hevur eisini lagt uppskot fram.